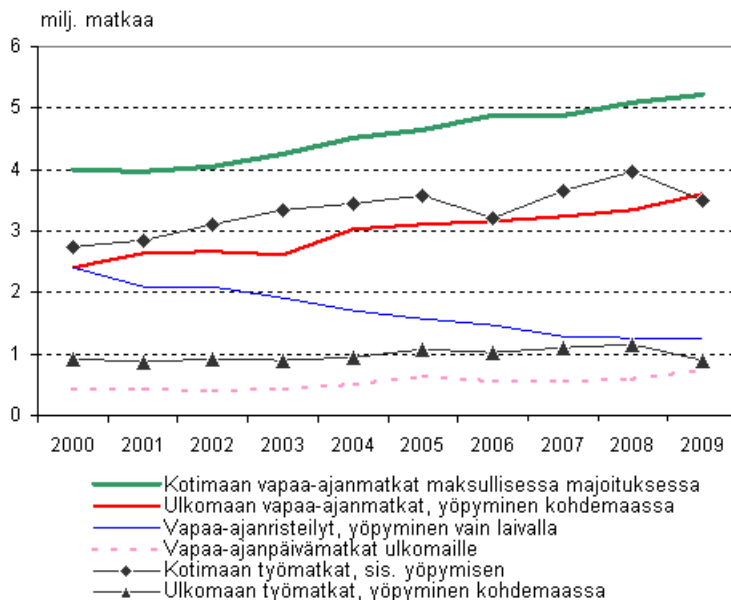

Suomalaisten matkailu 2009

Suomalaisten vapaa-ajanmatkailu lisääntyi ja työmatkailu väheni vuonna 2009

Suomalaisten ulkomaanmatkailu lisääntyi vuonna 2009 edellisvuosia voimakkaammin ja kohdemaassa yöpymisen sisältäneitä vapaa-ajanmatkoja tehtiin 8 prosenttia enemmän kuin vuonna 2008. Myös kotimaan vapaa-ajanmatkoja maksullisessa majoituksessa tehtiin edellisvuotta enemmän ja niiden määrä nousi 3 prosenttia. Ulkomaille tehdyt työmatkat sen sijaan vähenivät yhteensä yli viidenneksen ja kotimaan työmatkat 12 prosenttia. Tiedot ilmenevät Tilastokeskuksen Suomalaisten matkailu -tutkimuksesta, jota varten haastateltiin 19 038 iältään 15–74-vuotiasta Suomessa vakituisesti asuvaa henkilöä.

Kuvio 1. Suomalaisten matkailu 2000–2009

15–74-vuotiaat suomalaiset tekivät vuoden 2009 aikana kaikkiaan 36,8 miljoonaa yöpymisen sisältänyttä matkaa, kun mukaan on laskettu kotimaan ja ulkomaan vapaa-ajanmatkat sekä työ- ja kokousmatkat. Yöpymisen sisältäneistä matkoista suurin osa, yli 22 miljoonaa matkaa, oli matkoja omalle mökille ja vierailumatkoja sukulaisten ja tuttavien luo. Yli yön kestäneiden matkojen lisäksi suomalaiset tekivät lähes

900 000 ulkomaille suuntautunutta päivämatkaa. Suomalaisten matkailu -tutkimuksen ulkopuolelle jäävät kotimaassa tehdyt päivämatkat.

Ulkomaan vapaa-ajanmatkat

Vuonna 2009 ulkomaille tehtiin 3,6 miljoonaa sellaista vapaa-ajanmatkaa, jonka aikana yövyttiin ainakin kerran kohdemaassa. Vapaa-ajanmatkoja ulkomaille tehtiin 8 prosenttia enemmän kuin edellisenä vuonna. Lisäystä oli 267 000 matkaa. Kuluneella vuosikymmenellä ainoastaan vuonna 2004 matkojen määrä on lisääntynyt tätä enemmän.

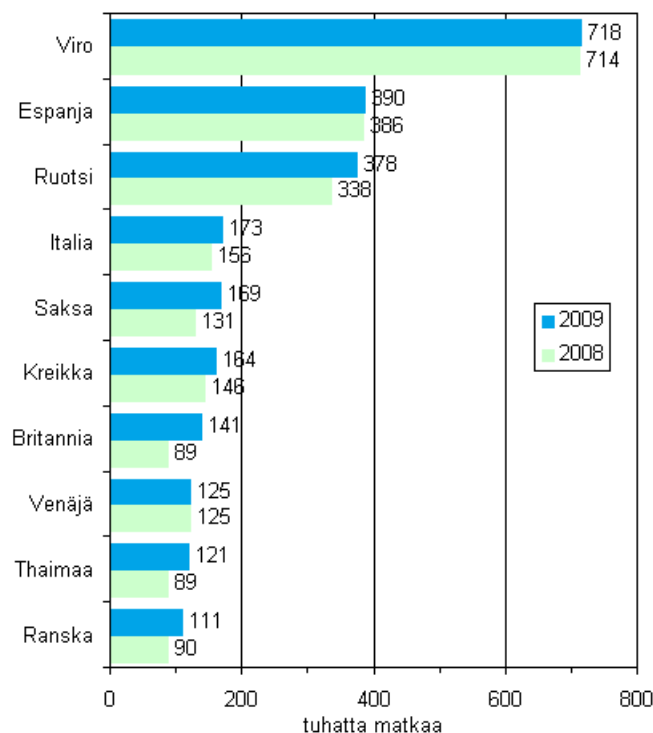
Ulkomaan vapaa-ajanmatkojen suosituimmat kohdemaat pysyivät samoina kuin edeltävinäkin vuosina. Eniten matkoja tehtiin Viroon. Viroon suuntautui joka viides yöpymisen kohdemaassa sisältänyt vapaa-ajanmatka eli 718 000 matkaa. Toiseksi eniten matkoja tehtiin Espanjaan, 390 000 matkaa. Espanjaan tehdyistä matkoista yli puolet, eli 208 000 matkaa, oli matkoja Kanarian saarille. Kolmanneksi suosituin kohdemaana oli Ruotsi 378 000:lla matkalla.

Kymmenen suosituimman kohdemaan joukossa kahden edellisen vuoden tapaan olivat myös Italia, Saksa, Kreikka, Britannia, Venäjä, Thaimaa ja Ranska, vain järjestyksen hieman vaihdelleena näinä vuosina.

Vuonna 2009 matkustaminen lisääntyi eniten Britanniaan ja Turkkiin sekä Ruotsiin ja Saksaan. Bulgariaan ja Kyprokselle tehtyjen lomamatkojen määrä puolestaan laski eniten vuodesta 2008. Viroon ja Espanjaan (ml. Kanarian saaret) suuntautuneiden matkojen määrä pysyi ennallaan.

Vuonna 2009 yöpymisen kohdemaassa sisältäneistä vapaa-ajanmatkoista 42 prosenttia, eli 1,5 miljoonaa matkaa, oli matkatoimistosta ostettuja valmismatkoja eli ns. pakettimatkoja, joihin sisältyvät ainakin matkat kohteeseen ja majoitus. Vuosikymmenen alussa matkoista vielä yli puolet, 55 prosenttia, oli pakettimatkoja.

Kuvio 2. Suomalaisten suosituimmat kohdemaat yöpymisen sisältäneillä vapaa-ajanmatkoilla 2009 ja vertailu vuoteen 2008

Yöpymisen kohdemaassa sisältäneiden lomamatkojen lisäksi suomalaiset tekivät vuonna 2009 noin 1,3 miljoonaa vapaa-ajanristeilyä eli saman verran kuin kahtena edellisellä vuonna. Risteilyt ovat matkoja, jotka sisältävät vain laivayöpymisiä; maissa voidaan käydä mutta ilman yöpymistä. Noin 70 prosenttia vapaa-ajanristeilyistä, eli 868 000 risteilyä, suuntautui Ruotsiin. Viroon tehtiin 389 000 vapaa-ajanristeilyä.

Vuoden 2009 aikana suomalaiset tekivät myös 739 000 vapaa-ajan päivämatkaa ulkomaille (ml. päivärasteilyt). Näiden matkojen määrä nousi yli neljänneksen vuodesta 2008. Viroon tehtiin 530 000 päivämatkaa ja Ruotsiin 148 000.

15–74-vuotiaat suomalaiset tekivät vuonna 2009 kaikkiaan 5,6 miljoonaa vapaa-ajanmatkaa ulkomaille. Näistä Viroon suuntautui 29 prosenttia, Ruotsiin 25 ja muille lähialueille (Venäjä, Norja, Tanska, Latvia ja Liettua) 7 prosenttia. Yhteensä lähialueille tehtiin 3,4 miljoonaa vapaa-ajanmatkaa.

Kotimaan vapaa-ajanmatkat

Kotimaassa tehtiin vuonna 2009 noin 5,2 miljoonaa sellaista vapaa-ajanmatkaa, jonka aikana käytettiin maksullisia majoituspalveluita, kuten hotelleja, leirintäaluetta tai vuokrattua mökkiä. Määrä kasvoi 3 prosenttia, eli 147 000 matkaa, vuoteen 2008 verrattuna.

Suosituimmat kohdemaakunnat maksullisen majoituksen sisältäneillä matkoilla olivat Uusimaa, Lappi, Pohjois-Pohjanmaa ja Pirkanmaa. Uudellemaalle tehtiin 860 000 matkaa, eli 16 prosenttia matkoista. Lapin osuus oli noin 12 prosenttia, samoin Pohjois-Pohjanmaan. Pirkanmaalle suuntautui noin joka kymmenes matka.

Maksullisen majoituksen vapaa-ajanmatkoilla yövyttiin yhteensä 14,8 miljoonaa kertaa, joista hotelleissa 6,6 miljoonaa ja vuokratuissa mökeissä 3,9 miljoonaa kertaa. Hotelliyöpymiset lisääntyivät 4 prosenttia ja yöpymiset vuokramökeissä 3 prosenttia vuodesta 2008.

Maksullisen majoituksen sisältäneiden matkojen lisäksi kotimaassa tehtiin 5,4 miljoonaa matkaa omalle mökille ja 16,9 miljoonaa yli yön kestänyttä vierailumatkaa sukulaisten tai tuttavien luo. Yhteensä näitä matkoja tehtiin saman verran kuin vuonna 2008.

Mökkimatkoja tehtiin vuonna 2009 eniten Etelä-Savoon, 680 000 matkaa, ja seuraavaksi eniten Varsinais-Suomeen, 540 000 matkaa. Vierailumatkoista 2,6 miljoonaa suuntautui Uudellemaalle ja 1,8 miljoonaa Varsinais-Suomeen.

Työmatkat kotimaassa ja ulkomaille

Suomalaiset tekivät vuonna 2009 yhteensä 4,6 miljoonaa työ- tai kokousmatkaa. Kotimaassa tehtiin 3,5 miljoonaa yöpymisen sisältänyttä työmatkaa. Ulkomaille suuntautui yhteensä 1,1 miljoonaa työmatkaa, kun myös työhön liittyvät risteilyt ja päivämatkat lasketaan mukaan.

Vuonna 2009 kotimaan työmatkojen määrä laski 12 prosenttia, eli 460 000 matkaa, vuotta aiemmasta. Sekä toisella että kolmannella vuosineljänneksellä tehtiin noin 200 000 kotimaan työmatkaa vähemmän kuin vastaavien neljännesten aikana vuonna 2008. Eniten työmatkojen määrä kotimaassa väheni syyskuussa, jolloin tehtiin 145 000 työmatkaa vähemmän kuin vuoden 2008 syyskuussa.

Vuonna 2009 ulkomaille tehtiin 877 000 sellaista työ- ja kokousmatkaa, jonka aikana yövyttiin kohdemaassa. Ulkomaan työmatkojen määrä aleni 23 prosenttia vuodesta 2008. Ulkomaan työmatkat vähenivät yhteensä 269 000 matkaa, joista yli puolet ajoittui toiselle vuosineljännekselle.

Työmatkoista, joiden aikana yövyttiin kohdemaassa, 45 prosenttia eli 390 000 matkaa, tehtiin lähialueille. Ylivoimaisesti eniten työmatkoja tehtiin Ruotsiin, 167 000 matkaa. Seuraavina tulivat Saksa ja Viro, kumpaankin tehtiin noin 95 000 työmatkaa. Aasiaan, Amerikan mantereelle ja Afrikkaan suuntautui yhteensä noin 100 000 työmatkaa.

Työhön liittyviä päivämatoja tehtiin vuoden 2009 aikana 122 000, eli lähes saman verran kuin vuonna 2008. Ulkomaille tehtiin myös 97 000 työhön liittyvää risteilyä, mikä on 17 prosenttia vähemmän kuin vuonna 2008.

Matkustaneet henkilöt

Matkustaneita henkilöitä koskevat tiedot on saatu erillisellä työvoimatutkimuksen yhteydessä tehdyllä kyselyllä. Kysely on hyvin suppea ja se sisältää henkilön taustatietojen lisäksi kysymyksiä vain siitä, oliko kohdehenkilö tehnyt tietyn tyyppisiä matkoja tutkimusvuoden aikana. Vuoden 2009 tiedot perustuvat 1 815 haastatteluun.

Matkustaneiden henkilöiden lukumäärä on pysytellyt melko vakaana vuodesta toiseen.

Vuoden 2009 aikana 3,6 miljoonaa eli 89 prosenttia 15–74-vuotiaista suomalaisista teki ainakin yhden sellaisen matkan, joka sisälsi yöpymisen. Mukaan on laskettu kaikki kotimaan- ja ulkomaanmatkat, myös mökki- ja vierailumatkat sekä työmatkat.

Vuonna 2009 vähintään yhden kotimaan vapaa-ajanmatkan maksullisessa majoituksessa teki noin 1,8 miljoonaa 15–74-vuotiaista suomalaista. Tämä on 46 prosenttia kaikista ikäryhmään kuuluvista. Lähes yhtä moni teki ainakin yhden sellaisen ulkomaan vapaa-ajanmatkan, jonka aikana yövyttiin kohdemaassa.

Lähes 0,9 miljoonaa henkilöä, eli hieman useampi kuin joka viides 15–74-vuotiaista suomalaisista, teki yöpymisen sisältäneen työmatkan kotimaassa tai sellaisen ulkomaan työmatkan, jonka aikana yövyttiin kohdemaassa.

Huomautuksia liitetaulukoihin

[..] Tietoa ei ole saatu tai se on liian epävarmaa esitettäväksi.

[] Tutkimuksessa ei ollut yhtään havaintoa.

Pyöristysten takia taulukoiden summat eivät aina täsmää.

Sisällys

Taulukot

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1. 15–74-vuotiaan väestön yöpymisen sisältäneet matkat 2004–2009.....	6
Liitetaulukko 2. Yöpymisen sisältäneet vapaa-ajanmatkat matkaryhmittäin sukupuolen, iän ja asuinalueen mukaan vuonna 2009	6
Liitetaulukko 3. Ulkomaan vapaa-ajanmatkat päättymiskuukauden mukaan vuonna 2009.....	7
Liitetaulukko 4. Yöpymisen sisältäneiden vapaa-ajanmatkojen suosituimmat kohdemaat vuonna 2009	7
Liitetaulukko 5. Yöpymisen sisältäneet vapaa-ajanmatkat kohdemaittain vuonna 2009.....	8
Liitetaulukko 6. Yöpymisen kohdemaassa sisältäneet vapaa-ajanmatkat ulkomaille majoitusmuodon, kulkuvälineen ja matkan järjestämisen mukaan vuonna 2009	9
Liitetaulukko 7. Vapaa-ajanmatkailu lähialueille vuonna 2009	9
Liitetaulukko 8.1. Kotimaan vapaa-ajanmatkat matkaryhmittäin päättymiskuukauden mukaan vuonna 2009	10
Liitetaulukko 8.2. Kotimaan vapaa-ajanmatkat päättymiskuukauden mukaan vuonna 2009.....	10
Liitetaulukko 9.1. Kotimaan vapaa-ajanmatkat matkaryhmittäin kohdemaakunnan mukaan vuonna 2009.....	11
Liitetaulukko 9.2. Kotimaan vapaa-ajanmatkat kohdemaakunnan mukaan vuonna 2009.....	12
Liitetaulukko 10. Kotimaan vapaa-ajanmatkojen suosituimmat kohdekunnat matkaryhmittäin vuonna 2009	12
Liitetaulukko 11. Kotimaan vapaa-ajanmatkat kulkuvälineen mukaan vuonna 2009.....	13
Liitetaulukko 12. Yöpymiset majoitusmuodoittain kotimaan vapaa-ajanmatkoilla maksullisessa majoituksessa vuonna 2009	13
Liitetaulukko 13. Kotimaan vapaa-ajanmatkat maksullisessa majoituksessa kohdemaakunnittain 2004–2009.....	14
Liitetaulukko 14. Työ- ja kokousmatkat kotimaassa ja ulkomaille päättymiskuukauden mukaan vuonna 2009	14
Liitetaulukko 15. Ulkomaille tehdyt työ- ja kokousmatkat kohdemaan mukaan vuonna 2009.....	15
Liitetaulukko 16. Työ- ja kokousmatkat lähialueille vuonna 2009.....	15
Liitetaulukko 17. Yöpymisen sisältäneitä matkoja tehneet 15–74-vuotiaat vuonna 2009.....	16
Laatuseloste.....	17

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1. 15–74-vuotiaan väestön yöpymisen sisältäneet matkat 2004–2009

	Tuhansia matkoja					
	2004	2005	2006	2007	2008	2009
MATKOJA YHTEENSÄ	34 877	36 832	34 001	36 382	36 945	36 847
Vapaa-ajanmatkoja	30 351	32 042	29 659	31 486	31 729	32 381
Työ- ja kokousmatkoja	4 526	4 790	4 342	4 896	5 216	4 466
KOTIMAANMATKAT	29 079	30 931	28 245	30 633	31 091	31 015
Kotimaan vapaa-ajanmatkat yhteensä	25 636	27 360	25 043	26 974	27 138	27 523
Kotimaan vapaa-ajanmatkat maksullisessa majoituksessa	4 505	4 637	4 873	4 869	5 080	5 228
Lyhyet matkat, 1–3 yötä	3 462	3 550	3 714	3 784	3 927	3 964
Pitkät matkat, vähintään 4 yötä	1 042	1 087	1 159	1 086	1 153	1 264
Matkat omalle mökille ja vierailut sukulaisten tai tuttavien luo	21 131	22 723	20 170	22 104	22 057	22 295
Lyhyet matkat, 1–3 yötä	17 866	19 328	16 753	18 580	18 615	18 561
Pitkät matkat, vähintään 4 yötä	3 266	3 396	3 417	3 525	3 443	3 734
Työ- ja kokousmatkat kotimaassa	3 443	3 571	3 202	3 659	3 953	3 492
ULKOMAANMATKAT	5 798	5 902	5 756	5 749	5 854	5 832
Vapaa-ajanmatkat, yöpyminen kohdemaassa	3 022	3 112	3 147	3 230	3 328	3 596
Lyhyet matkat, 1–3 yötä	1 130	1 151	1 103	1 142	1 135	1 279
Pitkät matkat, vähintään 4 yötä	1 892	1 961	2 044	2 088	2 193	2 317
Työ- ja kokousmatkat, yöpyminen kohdemaassa	949	1 062	1 017	1 090	1 146	877
Risteilyt, yöpyminen vain laivalla	1 827	1 728	1 592	1 429	1 379	1 359
Vapaa-ajanristeilyt	1 693	1 570	1 469	1 282	1 263	1 262
Työ- ja kokousristeilyt	134	157	123	147	116	97

Liitetaulukko 2. Yöpymisen sisältäneet vapaa-ajanmatkat matkaryhmittäin sukupuolen, iän ja asuinalueen mukaan vuonna 2009

	Kotimaanmatkat		Ulkomaanmatkat	
	Maksullisessa majoituksessa	Mökki- ja vierailumatkat	Yöpyminen kohdemaassa	Risteilyt, yöpyminen vain laivalla
MATKOJA YHTEENSÄ	5 228 000	22 295 000	3 596 000	1 262 000
Sukupuoli				
Mies	2 783 000	10 909 000	1 691 000	578 000
Nainen	2 445 000	11 387 000	1 905 000	685 000
Ikä				
15 - 24	622 000	4 635 000	507 000	233 000
25 - 34	860 000	4 531 000	596 000	178 000
35 - 44	1 172 000	3 450 000	648 000	257 000
45 - 54	1 201 000	3 730 000	731 000	218 000
55 - 64	1 003 000	3 975 000	738 000	242 000
65 - 74	370 000	1 974 000	375 000	134 000
Asuinalue¹⁾				
Pääkaupunkiseutu	834 000	4 598 000	1 128 000	301 000
Muut kaupunkimaiset kunnat	2 742 000	11 913 000	1 660 000	609 000
Taajaan asutut kunnat	817 000	3 047 000	407 000	210 000
Maaseutumaiset kunnat	834 000	2 738 000	401 000	142 000

1) Tilastollinen kuntaryhmitys 2010.

Liitetaulukko 3. Ulkomaan vapaa-ajanmatkat päättymiskuukauden mukaan vuonna 2009

Matkan päättymiskuukausi	Matkat, joissa yöpyminen kohdemaassa			Risteilyt, yöpyminen vain laivalla	Päivämatkat	Kaikki vapaa-ajanmatkat ulkomaille
	Pitkät matkat, vähintään 4 yöpymistä	Lyhyet matkat, 1–3 yöpymistä	Yhteensä			
MATKOJA YHTEENSÄ	2 317 000	1 279 000	3 596 000	1 262 000	739 000	5 597 000
Tammikuu	177 000	57 000	234 000	103 000	38 000	375 000
Helmikuu	175 000	74 000	250 000	145 000	45 000	439 000
Maaliskuu	162 000	88 000	249 000	94 000	59 000	403 000
Huhtikuu	186 000	119 000	305 000	104 000	67 000	476 000
Toukokuu	186 000	154 000	339 000	90 000	76 000	506 000
Kesäkuu	209 000	128 000	337 000	96 000	66 000	499 000
Heinäkuu	343 000	158 000	501 000	104 000	102 000	707 000
Elokuu	229 000	126 000	355 000	82 000	78 000	515 000
Syyskuu	164 000	82 000	247 000	90 000	39 000	376 000
Lokakuu	184 000	122 000	306 000	118 000	50 000	474 000
Marraskuu	149 000	101 000	250 000	131 000	42 000	423 000
Joulukuu	153 000	70 000	223 000	104 000	77 000	404 000

Liitetaulukko 4. Yöpymissä sisältyneiden vapaa-ajanmatkojen suosituimmat kohdemaat vuonna 2009

Pitkät matkat, vähintään 4 yöpymistä		Lyhyet matkat, 1–3 yöpymistä		Kaikki matkat	
Kohdema	Matkoja	Kohdema	Matkoja	Kohdema	Matkoja
Matkoja yhteensä	2 317 000	Matkoja yhteensä	1 279 000	Matkoja yhteensä	3 596 000
Espanja, ml. Kanarian saaret	380 000	Viro	555 000	Viro	718 000
Viro	162 000	Ruotsi	238 000	Espanja, ml. Kanarian saaret	390 000
Kreikka	161 000	Venäjä	94 000	Ruotsi	378 000
Ruotsi	139 000	Saksa	73 000	Italia	173 000
Italia	138 000	Britannia	48 000	Saksa	169 000
Thaimaa	121 000	Latvia	37 000	Kreikka	164 000
Turkki	102 000	Italia	35 000	Britannia	141 000
Saksa	97 000	Norja	33 000	Venäjä	125 000
Britannia	93 000	Ranska	23 000	Thaimaa	121 000
Ranska	87 000	Tanska	23 000	Ranska	111 000
Yhdysvallat	87 000	Alankomaat	16 000	Turkki	104 000
Norja	58 000	Unkari	15 000	Norja	91 000
Portugali, ml. Madeira	55 000	Liettua	14 000	Yhdysvallat	88 000
Egypti	52 000	Puola	14 000	Portugali, ml. Madeira	56 000
Itävalta	36 000	Belgia	10 000	Egypti	53 000
Unkari	35 000	Espanja	10 000	Latvia	52 000
Tseki	33 000			Tanska	52 000
Venäjä	31 000			Unkari	51 000

Liitetaulukko 5. Yöpymisen sisältäneet vapaa-ajanmatkat kohdemaittain vuonna 2009

	Pitkät matkat, vähintään 4 yöpymistä		Lyhyet matkat, 1–3 yöpymistä		Kaikki matkat		Yöpymisiä keskimäärin
	Matkoja	%	Matkoja	%	Matkoja	%	
MATKOJA YHTEENSÄ	2 317 000	100	1 279 000	100	3 596 000	100	6,7
EU-15-maat	1 269 000	55	488 000	38	1 757 000	49	6,6
EU-27-maat	1 603 000	69	1 135 000	89	2 738 000	76	5,6
Pohjoismaat	236 000	10	296 000	23	532 000	15	4,2
Ruotsi	139 000	6	238 000	19	378 000	11	3,6
Norja	58 000	3	33 000	3	91 000	3	5,3
Tanska	28 000	1	23 000	2	52 000	1	6,5
Venäjä ja Baltia	220 000	9	700 000	55	920 000	26	3,1
Viro	162 000	7	555 000	43	718 000	20	2,9
Venäjä	31 000	1	94 000	7	125 000	3	3,6
Latvia	15 000	1	37 000	3	52 000	1	3,4
Liettua	11 000	0	14 000	1	24 000	1	5,6
Etelä-Eurooppa ja Kanarian saaret	763 000	33	52 000	4	815 000	23	8,3
Espanja ja Kanarian saaret	380 000	16	10 000	1	390 000	11	9,0
Kanarian saaret	208 000	9			208 000	6	9,0
Manner-Espanja	152 000	7	10 000	1	161 000	4	9,1
Baleaarit	20 000	1			20 000	1	8,4
Italia	138 000	6	35 000	3	173 000	5	6,6
Kreikka	161 000	7	..		164 000	5	8,6
Portugali, ml. Madeira	55 000	2	..		56 000	2	7,5
Itäisen Välimeren maat	132 000	6	..		136 000	4	9,6
Turkki	102 000	4	..		104 000	3	10,0
Kypros	21 000	1			21 000	1	8,9
Länsi-Eurooppa	389 000	17	185 000	14	574 000	16	6,2
Saksa	97 000	4	73 000	6	169 000	5	5,2
Britannia	93 000	4	48 000	4	141 000	4	5,9
Ranska	87 000	4	23 000	2	111 000	3	8,8
Alankomaat	28 000	1	16 000	1	45 000	1	4,9
Itävalta	36 000	2	..		41 000	1	7,2
Sveitsi	22 000	1	..		29 000	1	5,8
Belgia	10 000	0	10 000	1	19 000	1	4,6
Itä- ja Keski-Eurooppa	118 000	5	38 000	3	157 000	4	6,8
Unkari	35 000	2	15 000	1	51 000	1	5,9
Tsekki	33 000	1	..		39 000	1	7,5
Puola	16 000	1	14 000	1	30 000	1	4,8
Bulgaria	27 000	1	..		29 000	1	7,5
Afrikka	108 000	5	..		109 000	3	9,9
Egypti	52 000	2	..		53 000	1	8,6
Aasia ja Oseania	224 000	10	..		226 000	6	15,8
Thaimaa	121 000	5			121 000	3	16,8
Kiina	16 000	1	..		18 000	1	13,4
Intia	15 000	1			15 000	0	13,3
Amerikka	125 000	5	..		126 000	4	12,3
Yhdysvallat	87 000	4	..		88 000	2	11,2
Matkalla yöpymisiä vähintään 2 maassa (pl. Suomi)	269 000	12	23 000	2	293 000	8	

Liitetaulukko 6. Yöpyymisen kohdemaassa sisältäneet vapaa-ajanmatkat ulkomaille majoitusmuodon, kulkuvälineen ja matkan järjestämisen mukaan vuonna 2009

	Pitkät matkat, vähintään 4 yöpymistä	Lyhyet matkat, 1–3 yöpymistä	Yhteensä
MATKOJA YHTEENSÄ	2 317 000	1 279 000	3 596 000
Matkan pääasiallinen majoitusmuoto			
Hotelli	1 655 000	970 000	2 625 000
Leirintäalue	20 000	..	26 000
Lomakylä	23 000	..	28 000
Muu maksullinen majoitus	217 000	49 000	267 000
Maksuton majoitus	401 000	249 000	650 000
Pääasiallinen kulkuväline			
Lentokone	1 806 000	433 000	2 240 000
Laiva tai lautta	249 000	627 000	875 000
Mukana auto	117 000	163 000	280 000
Mukana linja-auto	47 000	97 000	144 000
Ei kulkuvälinettä mukana	84 000	366 000	451 000
Henkilö- tai asuntoauto	157 000	103 000	261 000
Linja-auto	46 000	94 000	140 000
Muu kulkuväline	58 000	22 000	80 000
Matkan järjestäminen			
Matkatoimiston kautta	1 285 000	640 000	1 925 000
Suoraan majoitusliikkeestä tai liikenteenharjoittajalta	839 000	511 000	1 350 000
Ei etukäteisvarauksia	155 000	98 000	253 000
Tuntematon	38 000	30 000	67 000

Liitetaulukko 7. Vapaa-ajanmatkailu lähialueille vuonna 2009

	Vapaa-ajanmatkoja						Yhteensä
	Ruotsiin	Viroon	Venäjälle	Norjaan	Tanskaan	Latviaan ja Liettuaan	
MATKOJA YHTEENSÄ	1 394 000	1 636 000	182 000	98 000	52 000	77 000	3 439 000
Maissakäyntejä yhteensä	932 000	1 562 000	182 000	98 000	52 000	76 000	2 901 000
Yöpyminen kohdemaassa	378 000	718 000	125 000	91 000	52 000	76 000	1 439 000
Päiväkäynnit	555 000	844 000	57 000	1 463 000
Päivämatkat (ei yöpymistä)	148 000	530 000	54 000	739 000
Maissakäynnit risteilyjen yhteydessä ¹⁾	407 000	314 000	724 000
Risteilyt ilman maissakäyntejä	461 000	75 000	537 000

1) Risteilyillä yövytään vain laivalla.

Liitetaulukko 8.1. Kotimaan vapaa-ajanmatkat matkaryhmittäin päättymiskuukauden mukaan vuonna 2009

Matkan päättymiskuukausi	1 000 matkaa								
	Matkat maksullisessa majoituksessa			Matkat omalle mökille			Vierailumatkat sukulaisten ja tuttavien luo		
	Pitkät matkat, väh. 4 yöpymistä	Lyhyet matkat, 1-3 yöpymistä	Yhteensä	Pitkät matkat, väh. 4 yöpymistä	Lyhyet matkat, 1-3 yöpymistä	Yhteensä	Pitkät matkat, väh. 4 yöpymistä	Lyhyet matkat, 1-3 yöpymistä	Yhteensä
MATKOJA YHTEENSÄ	1 264	3 964	5 228	1 306	4 135	5 441	2 428	14 426	16 854
Tammikuu	65	256	321	38	221	259	201	1 021	1 221
Helmikuu	116	275	392	72	226	298	149	1 046	1 195
Maaliskuu	144	246	390	51	252	303	145	979	1 124
Huhtikuu	127	304	432	74	312	385	157	1 100	1 258
Toukokuu	58	261	320	91	508	598	122	1 150	1 272
Kesäkuu	129	384	513	209	563	772	299	1 404	1 703
Heinäkuu	237	700	936	367	498	865	500	1 824	2 323
Elokuu	155	480	635	181	493	674	227	1 455	1 682
Syyskuu	76	264	340	67	375	443	134	1 081	1 215
Lokakuu	55	295	351	62	338	400	118	1 189	1 307
Marraskuu	38	305	343	24	207	230	74	1 051	1 125
Joulukuu	63	192	256	72	142	214	303	1 125	1 428

Liitetaulukko 8.2. Kotimaan vapaa-ajanmatkat päättymiskuukauden mukaan vuonna 2009

Matkan päättymiskuukausi	1 000 matkaa		
	Kaikki kotimaan vapaa-ajanmatkat		
	Pitkät matkat, väh. 4 yöpymistä	Lyhyet matkat, 1-3 yöpymistä	Yhteensä
MATKOJA YHTEENSÄ	4 998	22 525	27 523
Tammikuu	303	1 498	1 801
Helmikuu	337	1 548	1 885
Maaliskuu	340	1 477	1 816
Huhtikuu	358	1 717	2 075
Toukokuu	271	1 919	2 190
Kesäkuu	637	2 352	2 988
Heinäkuu	1 104	3 021	4 125
Elokuu	563	2 428	2 991
Syyskuu	276	1 721	1 997
Lokakuu	236	1 822	2 058
Marraskuu	135	1 563	1 699
Joulukuu	438	1 460	1 898

Liitetaulukko 9.1. Kotimaan vapaa-ajanmatkat matkaryhmittäin kohdemaakunnan mukaan vuonna 2009

Kohdemaakunta	1 000 matkaa								
	Matkat maksullisessa majoituksessa			Matkat omalle mökille			Vierailumatkat sukulaisten ja tuttavien luo		
	Pitkät matkat, väh. 4 yöpymistä	Lyhyet matkat, 1-3 yöpymistä	Yhteensä	Pitkät matkat, väh. 4 yöpymistä	Lyhyet matkat, 1-3 yöpymistä	Yhteensä	Pitkät matkat, väh. 4 yöpymistä	Lyhyet matkat, 1-3 yöpymistä	Yhteensä
MATKOJA YHTEENSÄ	1 264	3 964	5 228	1 306	4 135	5 441	2 428	14 426	16 854
Uusimaa	44	813	857	61	304	365	345	2 269	2 614
Itä-Uusimaa	..	34	37	20	109	129	38	291	330
Varsinais-Suomi	65	361	426	83	457	539	168	1 193	1 361
Satakunta	24	101	125	36	205	241	101	646	748
Kanta-Häme	17	97	114	25	165	190	51	548	599
Pirkanmaa	59	492	551	86	344	431	166	1 629	1 794
Päijät-Häme	20	130	150	98	200	297	65	527	591
Kymenlaakso	..	101	107	41	184	225	71	453	524
Etelä-Karjala	21	82	103	55	133	188	62	441	503
Etelä-Savo	67	134	202	203	476	679	138	841	979
Pohjois-Savo	58	175	234	106	219	326	166	890	1 056
Pohjois-Karjala	35	116	151	72	142	214	148	488	635
Keski-Suomi	47	264	311	78	351	429	148	961	1 108
Etelä-Pohjanmaa	32	166	197	34	118	151	98	662	760
Pohjanmaa	14	77	91	17	102	118	35	296	331
Keski-Pohjanmaa	..	49	49	16	26	43	44	175	219
Pohjois-Pohjanmaa	215	392	606	70	228	298	235	1 124	1 359
Kainuu	94	144	238	37	133	169	80	323	403
Lappi	423	188	610	156	227	382	271	652	923
Ahvenanmaa - Åland	20	49	70	14	12	26	..	17	17

Liitetaulukko 9.2. Kotimaan vapaa-ajanmatkat kohdemaakunnan mukaan vuonna 2009

Kohdemaakunta	1 000 matkaa		
	Kaikki kotimaan vapaa-ajanmatkat		
	Pitkät matkat, väh. 4 yöpymistä	Lyhyet matkat, 1–3 yöpymistä	Yhteensä
MATKOJA YHTEENSÄ	4 998	22 525	27 523
Uusimaa	450	3 386	3 836
Itä-Uusimaa	61	434	495
Varsinais-Suomi	316	2 011	2 326
Satakunta	161	953	1 114
Kanta-Häme	93	811	904
Pirkanmaa	311	2 465	2 776
Päijät-Häme	183	856	1 039
Kymenlaakso	118	738	856
Etelä-Karjala	138	657	794
Etelä-Savo	408	1 451	1 859
Pohjois-Savo	331	1 284	1 615
Pohjois-Karjala	255	745	1 000
Keski-Suomi	272	1 576	1 848
Etelä-Pohjanmaa	163	946	1 109
Pohjanmaa	66	474	540
Keski-Pohjanmaa	61	249	310
Pohjois-Pohjanmaa	519	1 744	2 263
Kainuu	210	600	811
Lappi	849	1 066	1 915
Ahvenanmaa - Åland	34	78	113

Liitetaulukko 10. Kotimaan vapaa-ajanmatkojen suosituimmat kohdekunnat matkaryhmittäin vuonna 2009

Matkat maksullisessa majoituksessa		Matkat omalle mökille		Vierailumatkat sukulaisten ja tuttavien luo	
Kohdekuunta	Matkoja	Kohdekuunta	Matkoja	Kohdekuunta	Matkoja
Matkoja yhteensä	5 228 000	Matkoja yhteensä	5 441 000	Matkoja yhteensä	16 854 000
Helsinki	622 000	Kouvola	108 000	Helsinki	1 353 000
Tampere	361 000	Mikkeli	105 000	Tampere	861 000
Turku	290 000	Raasepori	94 000	Turku	584 000
Kuusamo	255 000	Salo	90 000	Oulu	536 000
Oulu	181 000	Mäntyharju	88 000	Jyväskylä	516 000
Sotkamo	145 000	Kuusamo	87 000	Kuopio	425 000
Jyväskylä	143 000	Sysmä	83 000	Rovaniemi	309 000
Kittilä	134 000	Loppi	80 000	Hämeenlinna	274 000
Inari	128 000	Länsi-Turunmaa	77 000	Espoo	267 000
Kolari	121 000	Joensuu	72 000	Lappeenranta	255 000
Kuopio	112 000	Kustavi	68 000	Mikkeli	249 000
Nilsjä	79 000	Ristiina	64 000	Lahti	248 000
Ikaalinen	77 000	Rovaniemi	63 000	Kouvola	238 000
Joensuu	76 000	Kuopio	60 000	Seinäjoki	232 000
Vaasa	76 000	Asikkala	59 000	Joensuu	228 000
Pori	70 000	Heinola	59 000	Pori	202 000
Seinäjoki	70 000	Kemiönsaari	57 000	Vantaa	200 000
Vantaa	70 000	Pudasjärvi	55 000	Porvoo	190 000

Liitetaulukko 11. Kotimaan vapaa-ajanmatkat kulkuvälineen mukaan vuonna 2009

Pääasiallinen kulkuväline	Matkat maksullisessa majoituksessa		Matkat omalle mökille		Vierailumatkat sukulaisten ja tuttavien luon		Yhteensä	
	Matkoja	%	Matkoja	%	Matkoja	%	Matkoja	%
MATKOJA YHTEENSÄ	5 228 000	100	5 441 000	100	16 854 000	100	27 523 000	100
Henkilöauto	4 066 000	78	5 153 000	95	13 113 000	78	22 331 000	81
Asuntoauto tai -vaunu	213 000	4	11 000	0	191 000	1	416 000	2
Linja-auto	271 000	5	56 000	1	962 000	6	1 289 000	5
Juna	361 000	7	102 000	2	2 147 000	13	2 611 000	9
Laiva tai lautta	126 000	2	51 000	1	155 000	1	333 000	1
Lentokone	109 000	2	36 000	1	147 000	1	292 000	1
Muu kulkuväline	81 000	2	31 000	1	140 000	1	252 000	1

Liitetaulukko 12. Yöpymiset majoitusmuodoittain kotimaan vapaa-ajanmatkoilla maksullisessa majoituksessa vuonna 2009

	Pitkät matkat, väh. 4 yöpymistä		Lyhyet matkat, 1–3 yöpymistä		Yhteensä	
	Yöpymisiä	%	Yöpymisiä	%	Yöpymisiä	%
YÖPYMISIÄ yhteensä	7 824 000	100	6 954 000	100	14 778 000	100
Hotelli	2 067 000	26	4 565 000	66	6 632 000	45
Lomakylä	790 000	10	367 000	5	1 157 000	8
Leirintäalue	878 000	11	640 000	9	1 518 000	10
Vuokrattu mökki	2 972 000	38	973 000	14	3 945 000	27
Muu maksullinen majoitus	692 000	9	362 000	5	1 054 000	7
Maksuton majoitus ¹⁾	425 000	5	47 000	1	473 000	3

1) Esimerkiksi omalla mökillä tai sukulaisten tai tuttavien luona. Matkan aikana on ollut vähintään yksi yöpyminen maksullisessa majoituksessa.

Liitetaulukko 13. Kotimaan vapaa-ajanmatkat maksullisessa majoituksessa kohdemaakunnittain 2004–2009

Kohdemaakunta ¹⁾	Kotimaan vapaa-ajanmatkat maksullisessa majoituksessa					
	2004	2005	2006	2007	2008	2009
MATKOJA YHTEENSÄ	4 505 000	4 637 000	4 873 000	4 869 000	5 080 000	5 228 000
Uusimaa	546 000	513 000	606 000	645 000	669 000	857 000
Itä-Uusimaa	51 000	38 000	45 000	43 000	63 000	37 000
Varsinais-Suomi	341 000	432 000	441 000	471 000	433 000	426 000
Satakunta	81 000	118 000	141 000	123 000	179 000	125 000
Kanta-Häme	86 000	147 000	108 000	157 000	114 000	114 000
Pirkanmaa	552 000	527 000	608 000	467 000	585 000	551 000
Päijät-Häme	156 000	118 000	161 000	111 000	122 000	150 000
Kymenlaakso	87 000	50 000	108 000	119 000	80 000	107 000
Etelä-Karjala	126 000	91 000	136 000	82 000	116 000	103 000
Etelä-Savo	226 000	225 000	208 000	219 000	209 000	202 000
Pohjois-Savo	241 000	275 000	288 000	297 000	279 000	234 000
Pohjois-Karjala	149 000	138 000	146 000	153 000	176 000	151 000
Keski-Suomi	290 000	307 000	217 000	328 000	279 000	311 000
Etelä-Pohjanmaa	191 000	186 000	187 000	156 000	181 000	197 000
Pohjanmaa	105 000	103 000	108 000	117 000	124 000	91 000
Keski-Pohjanmaa	39 000	52 000	45 000	51 000	26 000	49 000
Pohjois-Pohjanmaa	453 000	518 000	430 000	387 000	513 000	606 000
Kainuu	180 000	182 000	215 000	222 000	220 000	238 000
Lappi	528 000	561 000	598 000	646 000	643 000	610 000
Ahvenanmaa - Åland	75 000	55 000	77 000	74 000	68 000	70 000

1) Maakuntajako noudattaa kunakin tilastovuonna voimassa ollutta jakoa.

Liitetaulukko 14. Työ- ja kokousmatkat kotimaassa ja ulkomaille päättymiskuukauden mukaan vuonna 2009

Matkan päättymiskuukausi	Työhön liittyvät matkat				
	Kotimaanmatkat, ¹⁾ sisältää yöpymisen	Ulkomaanmatkat, yöpyminen kohdemaassa	Risteilyt, yöpyminen vain laivassa	Päivämatkat ulkomaille	Kaikki työ- ja kokousmatkat
MATKOJA YHTEENSÄ	3 492 000	877 000	97 000	122 000	4 588 000
Tammikuu	321 000	77 000	10 000	10 000	417 000
Helmikuu	340 000	69 000	421 000
Maaliskuu	318 000	70 000	14 000	..	406 000
Huhtikuu	326 000	74 000	14 000	..	420 000
Toukokuu	334 000	80 000	..	20 000	441 000
Kesäkuu	172 000	62 000	245 000
Heinäkuu	128 000	28 000	161 000
Elokuu	248 000	62 000	319 000
Syyskuu	286 000	89 000	..	17 000	398 000
Lokakuu	421 000	104 000	10 000	17 000	551 000
Marraskuu	375 000	102 000	14 000	17 000	508 000
Joulukuu	225 000	62 000	301 000

1) Suomalaisten matkailu -tutkimuksessa ei tiedustella kohdekuntaa kotimaan työmatkojen osalta.

Liitetaulukko 15. Ulkomaille tehtyt työ- ja kokousmatkat kohdemaan mukaan vuonna 2009

	Työhön liittyvät matkat				
	Matkat, joissa yöpyminen kohdemaassa		Risteilyt, yöpyminen vain laivassa	Päivämatkat ulkomaille	Kaikki työ- ja kokousmatkat ulkomaille
	Matkoja	Yöpymisiä keskimäärin			
MATKOJA YHTEENSÄ	877 000	4,7	97 000	122 000	1 096 000
EU-15-maat	519 000	4,6	69 000	62 000	649 000
EU-27-maat	674 000	4,1	97 000	103 000	874 000
Pohjoismaat	234 000	3,7	69 000	66 000	369 000
Ruotsi	167 000	3,9	69 000	44 000	280 000
Norja	31 000	3,9		17 000	48 000
Tanska	31 000	2,0		..	37 000
Venäjä ja Baltian maat	162 000	2,6	28 000	43 000	232 000
Viro	94 000	2,5	28 000	36 000	157 000
Venäjä	51 000	2,9		..	52 000
Latvia	10 000	2,1		..	12 000
Liettua	10 000
Muut Euroopan maat	384 000	4,9		14 000	398 000
Saksa	95 000	6,4		..	100 000
Britannia	45 000	6,8		..	47 000
Belgia	34 000	3,8		..	39 000
Espanja	35 000	4,3			35 000
Ranska	30 000	4,6			30 000
Itävalta	28 000	4,1		..	29 000
Italia	20 000	3,9			20 000
Alankomaat	18 000	2,8			18 000
Puola	16 000	3,3			16 000
Sveitsi	15 000	3,3		..	16 000
Amerikka	26 000	15,3			26 000
Yhdysvallat	19 000	11,6			19 000
Aasia, Oseania ja Afrikka	70 000	8,3			70 000
Kiina	24 000	8,3			24 000

Liitetaulukko 16. Työ- ja kokousmatkat lähialueille vuonna 2009

	Työmatkoja						
	Ruotsiin	Viroon	Venäjälle	Norjaan	Tanskaan	Latviaan ja Liettuaan	Yhteensä
MATKOJA YHTEENSÄ	280 000	157 000	52 000	48 000	37 000	22 000	596 000
Maissakäyntejä yhteensä	253 000	146 000	52 000	48 000	37 000	22 000	558 000
Yöpyminen kohdemaassa	167 000	94 000	51 000	31 000	31 000	16 000	391 000
Päiväkäynnit	85 000	52 000	..	17 000	167 000
Päivämatkat (ei yöpymistä)	44 000	36 000	..	17 000	109 000
Maissakäynnit risteilyjen yhteydessä ¹⁾	42 000	17 000					58 000
Risteilyt ilman maissakäyntejä	27 000	11 000					38 000

1) Risteilyillä yövytään vain laivalla.

Liitetaulukko 17. Yöpmisen sisältäneitä matkoja tehneet 15–74-vuotiaat vuonna 2009

	Kotimaan vapaa-ajanmatkat maksullisessa majoituksessa		Ulkomaan vapaa-ajanmatkat, yöpyminen kohdemaassa		Työmatkat kotimaassa tai ulkomaille, yöpyminen kohteessa		15–74-vuotias VÄESTÖ 31.12.2008
	Matkustaneita	% väestöstä	Matkustaneita	% väestöstä	Matkustaneita	% väestöstä	
HENKILÖITÄ yhteensä	1 847 000	46	1 815 000	45	870 000	22	4 016 000
Sukupuoli							
Mies	930 000	46	860 000	43	510 000	25	2 009 000
Nainen	917 000	46	955 000	48	360 000	18	2 007 000
Ikä							
15 - 24	289 000	44	302 000	46	44 000	7	659 000
25 - 34	330 000	49	321 000	48	199 000	29	674 000
35 - 44	411 000	60	338 000	50	200 000	29	680 000
45 - 54	382 000	50	359 000	47	225 000	30	760 000
55 - 64	301 000	39	320 000	42	183 000	24	770 000
65 - 74	134 000	28	175 000	37	19 000	4	473 000
Koulutus							
Perusaste	436 000	36	469 000	38	99 000	8	1 223 000
Keskiaste	719 000	46	611 000	39	249 000	16	1 559 000
Korkea-aste	693 000	56	735 000	60	522 000	42	1 234 000
Asuinalue¹⁾							
Pääkaupunkiseutu	378 000	47	515 000	64	225 000	28	800 000
Muut kaupunkimaiset kunnat	913 000	46	876 000	45	431 000	22	1 967 000
Taajaan asutut kunnat	289 000	46	217 000	35	119 000	19	624 000
Maaseutumaiset kunnat	268 000	43	207 000	33	96 000	15	624 000
Kotitaloustyyppi							
Yksinasuvat	354 000	38	341 000	37	137 000	15	927 000
Lapsiperheet (alle 15-vuotiaita lapsia)	615 000	59	485 000	47	276 000	27	1 039 000
Muut kotitaloudet	878 000	43	989 000	48	457 000	22	2 050 000

1) Tilastollinen kuntaryhitys 2010.

Laatuseloste

Tilastotietojen relevanssi

Suomalaisten matkailu -tutkimus sisältää tietoa suomalaisten tekemistä matkoista ja vuoden aikana matkoja tehneiden henkilöiden määrästä. Tutkimuksen kohteena ovat yöpymisen sisältäneet matkat kotimaassa ja ulkomaille sekä päivämatkat ulkomaille.

Tutkimuksen tietoja käytetään suomalaisten kotimaanmatkailun ja ulkomaille suuntautuvan matkailun seuraamisessa. Tiedot on tarkoitettu erityisesti valtionhallinnon, matkailualan yritysten ja järjestöjen sekä tutkijoiden käyttöön. Valtionhallinnon osalta tietoja käytetään lähinnä Suomen Pankin maksutaselaskelmissa sekä Terveystieteiden tutkimuskeskuksen (THL) alkoholin ja tupakkatuotteiden kulutuksen tilastoinnissa, sillä Suomalaisten matkailu -tutkimuksessa kartoitetaan myös alkoholi- ja tupakkatuotteiden tuontia ulkomaanmatkoilta. Tutkimuksen tietoja raportoidaan myös Eurostatille eli Euroopan yhteisön tilastovirastolle matkailutilastodirektiivin (95/57/EY) mukaisesti.

Tilastokeskus kerää tilaston tiedot otospohjaisella puhelinhaastattelututkimuksella. Otoshenkilöt edustavat Suomessa vakituisesti asuvaa 15–74-vuotiasta väestöä.

Tiedot kerätään vapaaehtoisuuteen perustuen. Yksilökohtaiset tutkimustiedot ovat tilastolain (280/2004, 12§) mukaan luottamuksellisia.

Matkailun määritelmään liittyy olennaisesti tavanomaisen elinpiirin käsite. Maailman matkailujärjestön (World Tourism Organisation, WTO) mukaan matkailu on toimintaa, jossa ihmiset matkustavat tavanomaisen elinpiirinsä ulkopuolella olevaan paikkaan ja oleskelevat siellä korkeintaan yhden vuoden.

Matkakohteiden luokituksessa käytetään Tilastokeskuksen kunta- ja valtioluokitusta tilastovuodelta.

Tilastotutkimuksen menetelmäkuvaus

Suomalaisten matkailu -tutkimus käsittää kaksi erillistä tutkimusta. Toinen on kuukausittain tehtävä matkatutkimus, jossa tiedustellaan koti- ja ulkomaanmatkojen lukumääriä ja matkojen ominaisuuksia kuvaavia tietoja, ja toinen on kerran vuodessa tehtävä ns. vuositutkimus, jonka avulla selvitetään vuoden aikana matkoja tehneiden henkilöiden määriä. Tutkimukset ovat otospohjaisia puhelinhaastattelututkimuksia, joissa käytetään tietokoneavusteisia haastattelulomakkeita.

Matkatutkimuksen haastattelut tehdään keskitetysti Tilastokeskuksen puhelinhaastattelu- eli CATI-keskuksesta. Tiedot kerätään tutkimusvuoden helmikuun ja tutkimusvuotta seuraavan vuoden tammikuun välisenä aikana. Haastattelut käydään kunkin kuukauden alusta 2–3 viikon aikana.

Matkustaneita henkilöitä selvittävän vuositutkimuksen tiedot kerätään tutkimusvuotta seuraavan vuoden tammi–helmikuussa. Tilastokeskuksen kenttähaastattelijat tekevät haastattelut puhelimitse eri puolilla Suomea.

Kummassakin osatutkimuksessa perusjoukkona on väestötietojärjestelmän 15–74-vuotias Suomessa vakituisesti asuva väestö. Tutkimuksen ulkopuolelle jäävät kuitenkin pysyvästi laitoksessa olevat henkilöt. Otokset poimitaan systemaattisella otannalla, ja ne edustavat perusjoukkoa kattavasti iän, sukupuolen, asuinalueen ja äidinkielen suhteen.

Matkatutkimuksen otoskoko on vuodessa yhteensä 26 400 henkilöä. Tilastovuotta koskevat tiedot saadaan 12 erillisellä otoksella. Otoskoko on kuukaudessa 2 200 henkilöä. Samaa otosta käytetään myös kuukausittaisen kuluttajabarometrin tiedonkeruussa. Haastatteluissa kohdehenkilöiltä kysytään tietoja haastattelukuukautta edeltävän kuukauden aikana päättyneistä matkoista.

Vuosina 2000–2009 matkatutkimuksen otoskoko oli vuosittain noin 28 600 henkilöä ja tilastovuotta koskevat tiedot saatiin 13 erillisellä otoksella. Tiedot kerättiin tutkimusvuoden helmikuun ja tutkimusvuotta seuraavan vuoden helmikuun välisenä aikana. Haastatteluissa kohdehenkilöiltä kysyttiin tietoja kahden edeltäneen kuukauden aikana päättyneistä matkoista.

Matkustaneita henkilöitä koskevan vuositutkimuksen otoskoko on 2 150–2 400 henkilöä eli se vaihtelee jonkin verran vuosittain. Vuositutkimus tehdään Tilastokeskuksen työvoimatutkimuksen

liitännäistutkimuksena. Vuositutkimuksessa vastaukset esitettyihin kysymyksiin ovat kyllä/ei-muotoa. Haastatteluissa käydään läpi erilaisia matkaryhmiä, ja kohdehenkilöiltä kysytään, oliko hän tehnyt tämän matkaryhmän matkoja viitevuoden aikana.

Matka- ja vuositutkimuksen vastaustiedot korotetaan painokertoimilla perusjoukon tasolle. Vuositutkimuksessa painokertoimet lasketaan sukupuolen mukaan siten, että tilastovuotta edeltävän vuoden lopun 15–74-vuotiaiden naisten ja miesten väestömäärät jaetaan saatujen haastatteluiden eli vastanneiden kohdehenkilöiden vastaavilla määrillä. Matkatutkimuksessa menetellään vastaavalla tavalla, mutta painokertoimet lasketaan erikseen kunkin haastattelukuukauden aikana saadulle aineistolle.

Tietojen oikeellisuus ja tarkkuus

Matkatutkimuksen tietosisältöä laajennettiin erityisesti vuosina 1995–1997 vastaamaan EY:n matkailutilastodirektiivin (95/57/EY) vaatimuksia. Vuonna 1996 tutkimuksen piiriin sisällytettiin yöpymisen sisältävien matkojen lisäksi ulkomaille tehdyt päivamatkat, joten nykyisessä laajuudessaan tutkimus antaa varsin kattavan kuvan suomalaisten matkailusta. Tutkimuksen ulkopuolelle jäävät enää ainoastaan kotimaan päivamatkat.

Matkatutkimuksen vastauskato vuositasolla on keskimäärin 33 prosenttia ja matkustaneita henkilöitä koskevan vuositutkimuksen keskimäärin 24 prosenttia.

Kato on yksi merkittävämpiä virhelähteitä, sillä kadon suuruus vaikuttaa välittömästi painokertoimien suuruuteen. Mitä suurempi kato on, sitä suuremmiksi painokertoimet muodostuvat.

Otannasta aiheutuvaa satunnaisvaihtelua kuvataan matkojen ja matkoja tehneiden henkilöiden vuosiestimaateille laskettujen 95 prosentin luottamusvälien avulla.

Tulokset esitetään tuhannen tarkkuudella ja alle 10 000 olevat lukumäärät merkitään epävarmaksi tiedoksi.

Julkaistujen tietojen ajantasaisuus ja oikea-aikaisuus

Ennakolliset kuukausitiedot matkojen määristä valmistuvat 4–5 viikon kuluessa tilastokuukauden päättymisestä.

Neljännesvuosittaisia ennakkotietoja julkaistaan Matkailutilaston kuukausijulkaisun yhteydessä puolitoista kuukautta neljänneksen päättymisen jälkeen.

Lopulliset vuositiedot julkaistaan Suomalaisten matkailu -tutkimuksen kotisivuilla tilastovuotta seuraavan vuoden heinäkuussa.

Tietojen saatavuus ja läpinäkyvyys/selkeys

Ennakolliset kuukausitiedot matkojen määristä ovat nähtävillä Tilastokeskuksen Internet-sivuilla.

Neljännesvuosittaiset ennakkotiedot julkaistaan Matkailutilaston kuukausijulkaisun yhteydessä.

Lopulliset vuositiedot julkaistaan vain Tilastokeskuksen kotisivuilla. Suomalaisten matkailu -vuosijulkaisua tuotettiin painettuna tilastovuoteen 2008 asti.

Lisäksi vuositietoja matkoista on saatavilla matkaryhmittäin ja kohdealueittain Internet-sivujen tietokantapalvelussa. Matkaryhmittäiset aikasarjat alkavat vuodesta 1991 ja kohdealueittaiset vuodesta 2000.

Painotuotteet ovat lainattavissa Tilastokeskuksen tilastokirjastosta.

Tilastojen vertailukelpoisuus

Säännöllisesti matkatutkimusta on tehty vuodesta 1991 alkaen. Vuosina 1991–1994 Tilastokeskus tuotti matkatutkimusta Matkailun edistämiskeskuksen (MEK) toimeksiannosta. Nämä vuodet ovat keskenään vertailukelpoisia, sillä käytössä olivat yhdenmukaiset menetelmät. Vuonna 1995 tutkimus siirtyi kokonaan Tilastokeskukselle. Samana vuonna aloitetut sisällölliset ja menetelmälliset muutokset ovat vaikuttaneet

tietojen vertailukelpoisuuteen vuosien 1995–1999 välillä. Matkatutkimuksen tietosisältö sekä laskenta- ja tiedonkeruumenetelmät pysyivät ennallaan vuosina 2000–2009. Tiedonkeruussa tapahtuneen muutoksen takia luvut vuodesta 2010 lähtien eivät ole täysin vertailukelpoiset edeltäviin vuosiin.

Vuoden 2000 alussa tutkimusta alettiin tehdä joka kuukausi yhdessä Kuluttajabarometrin kanssa keskitetysti. Tätä ennen tutkimuksen tiedot kerättiin Tilastokeskuksen työvoimatutkimuksen tiedonkeruun yhteydessä, neljännesvuosittain vuosina 1996–1999 ja sitä ennen kolmannesvuosittain.

Vuonna 2000 matkan enimmäispituus muuttui 90 päivästä 365 päivään Maailman matkailujärjestön (WTO) ohjeiden mukaisesti. Tietojen vertailtavuutta heikentää jonkin verran myös se, että alkaneiden matkojen sijaan tilastovuodesta 2000 alkaen kohdehenkilöiltä on kysytty tietoja tutkimusjaksoilla päättyneistä matkoista.

Tiedonkeruuta muutettiin vuonna 2010 siten, että haastattelukuukauden tutkimusjaksoa on lyhennetty kahdesta kuukaudesta yhteen kuukauteen, eli tiedustelu koskee vain haastattelukuukautta välittömästi edeltäneen kuukauden aikana päättyneitä matkoja aiemman kahden edellisen kuukauden sijaan. Aikaisemmin lopulliset tiedot kunkin kuukauden matkojen määristä saatiin kahden eri otoksen keskiarvona, muutoksen jälkeen luvut perustuvat yhteen otokseen.

Tiedot matkustaneista henkilöistä ovat hyvinkin vertailukelpoisia eri vuosien välillä. Vuositutkimusta matkustaneista henkilöistä on tehty aina vuodesta 1991 lähtien työvoimatutkimuksen yhteydessä.

Selkeys ja eheys/yhtenäisyys

Suomalaisten matkailu -tutkimus tilastoi matkailun kysyntää. Matkailun tarjontaa Suomessa kuvataan kuukausittain ja vuosittain ilmestyvässä Tilastokeskuksen **Matkailutilasto**-julkaisussa. Se sisältää tietoja mm. hotellien majoituskapasiteetista ja sen käytöstä sekä yöpymisistä majoitusliikkeissä matkailijan asuinmaan mukaan eriteltyinä.

Rajahaastattelututkimus selvittää puolestaan Suomessa käyvien ulkomaisten matkailijoiden määrää, ulkomaisten matkailijoiden motiiveja tulla Suomeen ja heidän rahankäyttöään Suomessa oleskelun aikana. Rajahaastattelututkimuksen raportit ovat luettavissa Matkailun edistämiskeskuksen Internet-sivuilla. Rajahaastattelututkimus on Matkailun edistämiskeskuksen (MEK) ja Tilastokeskuksen yhteistyöhanke.

Suomen ja ulkomaiden välistä matkustajaliikennettä tilastoivat meriliikenteen osalta **Liikennevirasto** ja lentoliikenteen osalta **Finavia**. Näistä tilastoista ei kuitenkaan käy ilmi matkailijoiden kotimaa.

Lisätietoja

Ritva Tikkanen (09) 1734 3300
Vastaava tilastojohtaja:
Hannele Orjala
liikenne.matkailu@tilastokeskus.fi
www.tilastokeskus.fi

Asiakaspalaute: www.tilastokeskus.fi/palaute